

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3Tos/99/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6923010562
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Miroslav Mand'ák
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6923010562.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Miroslava Mand'áka a sudcov JUDr. Mária Šuleja a Mgr. Ivany Datlovej, na neverejnom zasadnutí dňa 20. septembra 2023 v trestnej veci obvineného T. F. za prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., o jeho sťažnosti proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 0T/93/2023 zo dňa 07.09.2023, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť obvineného T. F. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 0T/93/2023 zo dňa 07.09.2023 sudca pre prípravné konanie podľa § 72 ods. 1 písm. a), ods. 3 Tr. por. vzal obvineného T. F. do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. Podľa § 80 ods. 1 písm. b) Tr. por. neprijal písomný sľub obvineného zo dňa 07.09.2023. Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. jeho väzbu nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka. Väzba mu začala plynúť 04.09.2023 o 20:59 hod. a vykonáva sa v R. na výkon väzby a R. na výkon trestu odňatia slobody W. W..

Proti tomuto uzneseniu podal obvinený priamo do zápisnice o jeho výsluchu zo dňa 07.09.2023 sťažnosť, ktorú písomne odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu podaním doručeným krajskému súdu dňa 17.09.2023. Rozhodnutie sudcu pre prípravné konanie považoval za arbitrárne, s poukazom na to, že sa napriek ponúkaným alternatívam nahradenia väzby u obvineného s nimi náležite nevysporiadal, preto väzba v tomto prípade pôsobí ako istá forma represie, ktorá má predovšetkým dopad na jeho matku, ktorá je odkázaná na jeho opateru. Mal za to, že v danom prípade väzba nie je nevyhnutná, ani ako preventívny inštitút. Väzba je síce zaisťovací procesný úkon, avšak predstavuje ten najzávažnejší zásah do osobnej slobody jednotlivca, z tohto dôvodu zákonodarca počítal aj s inými inštitútmi, ktoré väzbu nahrádzajú a v danej veci sú aplikovateľné. Väzbu v jeho prípade bolo možné nahradiť podľa § 80 ods. 1 písm. b) Tr. por. písomným sľubom obvineného zo dňa 07.09.2023. Poukázal na to, že v inej trestnej veci v mesiaci november 2023 nastúpi do R. na výkon trestu odňatia slobody po premene trestu, pričom do tejto doby musí svojej matke zabezpečiť náhradnú starostlivosť, v prípade jeho väzobného stížania mu to bude znemožnené, čo bude mať negatívny dopad predovšetkým na život a zdravie jeho matky. V tejto súvislosti poukázal na § 34 ods. 3 Tr. zák. Zdôraznil, že v prípade jeho prepustenia z väzby na slobodu povedie do doby nástupu do výkonu trestu riadny život, bude sa venovať predovšetkým starostlivosti o svoju matku a navštívi aj psychiatra, u ktorého mal dojednaný termín pre liečbu alkoholizmu. Poprel spáchanie skutku, pričom poukázal na kartu vodiča, z ktorej je zrejmé, že ani v minulosti nevedol motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu. Svedok B. S., ktorého pozná len z výkonu trestu odňatia slobody ho požiadal o pomoc, keďže vedel, že disponuje motorovým vozidlom, k tomu pristúpil pod podmienkou, že nebude vodičom vzhľadom na požitie alkoholu s čím svedok súhlasil, nakoľko nepil. Jediným pochybením, ktoré doznal je to, že motorové vozidlo vyparkoval z dvora a prešiel ním nie viac ako 40 m, konal tak z dôvodu, že jeho matka nemá rada, keď sa na ich pozemku potulujú osoby jej neznáme, kde i matke uviedol, že vozidlo nebude šoférovať on. Z kamerových záznamov Obce T.

vyplýva, že skutočne zastal, vystúpil z vozidla a vymenil sa so svedkom B. S., ktorý nastúpil na miesto vodiča a s motorovým vozidlom odišiel.

Pokiaľ nestranný svedok P. Q. uviedol, že z prevráteného vozidla z miesta vodiča vyliezol on, podotkol, že po príchode tohto svedka bol už svedok B. S. mimo motorového vozidla a tak nie je hodnoverne preukázateľné, z ktorej časti vozidla skutočne svedok vyliezol, či nie taktiež z miesta vodiča, kde i svedkyňa Q. uviedla, že bola vyťahovaná zo zadnej časti auta práve z dverí vodiča. Dodal, že svedkovia S. ako i Q. sú dobrí známi, kde svedkyňa Q. do dňa 06.09.2023 ani nepoznal, tá bola len doprovodom svedka S. a tak je logické, že ich výpovede sú identické.

Zdôraznil, že po dopravnej nehode ostal na mieste, bol súčinný, druhýkrát odmietol fúkať len z dôvodu, že nepoprel, že požil alkohol, keďže nešoféroval a súhlasil s 1. výsledkom, nebol ošetrovaný, kde po značnom čase od doby príchodu polície a záchrannej služby, t.j. po poskytnutí všetkej súčinnosti chcel vykonať potrebu v poraste, pričom bol spacifikovaný. Ak by bol chcel z miesta nehody skutočne ujsť, nebol by zrejme na mieste čakal do príchodu policajnej hliadky, pričom svedok B. S. až po tom, čo mu bolo uvedené, že obecná kamera zachytila, že motorové vozidlo šoféroval, prišiel s príbehom, že vozidlo skutočne šoféroval, avšak len 100 metrov.

Navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil, prijal jeho písomný sľub, uložil mu dohľad probačného a mediačného úradníka, povinnosť oznámiť súdu, ktorý vedie konanie každú zmenu miesta pobytu, dostavovať sa na všetky úkony súdu, preberať úradné zásielky a prepustil ho z väzby na slobodu.

Podľa § 192 ods. 1 Tr. por., pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd sťažnostný, zistil, že sťažnosť podal obvinený ako oprávnená osoba v zákonnej lehote proti rozhodnutiu, proti ktorému bola prípustná. Následne preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým obvinený podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom. Po uvedenom procesnom postupe dospel k záveru, že sťažnosť obvineného nie je dôvodná.

Z obsahu predloženého trestného spisu vyplýva, že uznesením povereného príslušníka OR PZ v H. X. zo dňa 05.09.2023, C.:E.-XX/DI-RS-XXXX bolo podľa § 199 ods. 1 začaté trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Tr. por. vznesené obvinenie T. F. za prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., na tom skutkovom základe, ako je to uvedené v odôvodnení napadnutého uznesenia.

K obmedzeniu jeho osobnej slobody došlo dňa 04.09.2023 o 20:59 hod. podľa § 85 ods. 2 Tr. por., ktorý čas je v prípade jeho vzatia do väzby potrebné považovať za jej začiatok.

Podľa § 71 ods. 1 Tr. por., obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest,

b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo

c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil, a ak vzhľadom na osobu obvineného, povahu alebo závažnosť trestného činu, pre ktorý je trestne stíhaný, nie je v čase rozhodovania o väzbe možné väzbu nahradiť podľa § 80 alebo § 81.

Formálne podmienky rozhodovania o vzatí do väzby boli v posudzovanom prípade splnené. T. F. bol riadne procesným postupom obvinený, v zákonnej lehote bol predvedený pred sudcu pre prípravné konanie, ktorým bol v zákonnej lehote vypočutý a ktorý o návrhu okresného prokurátora na jeho vzatie do väzby včas rozhodol.

Vo vzťahu k materiálnym podmienkam rozhodovania o väzbe, krajský súd po preskúmaní spisového materiálu v rozsahu zodpovedajúcom rozhodnutiu o väzbe obvineného rovnako ako sudca pre prípravné konanie dospel k záveru, že doposiaľ zistené skutočnosti a zabezpečené dôkazy nasvedčujú tomu, že skutok, ktorý sa kladie obvinenému za vinu, bol spáchaný, tento skutok má znaky daného prečinu a zo spisového materiálu rovnako vyplýva dôvodné podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený. V tomto smere poukazuje na výpoveď svedkov B. S., M. Q., P. X. a zápis o dychovej skúške obvineného zo dňa 04.09.2023. Je potrebné pritom zdôrazniť, že pri rozhodovaní o väzbe súdy nerozhodujú o vine, resp. nevine obvineného, ale posudzujú len to, či v danom štádiu trestného konania zistené skutočnosti dostatočne odôvodňujú podozrenie, že konkrétna osoba je páchatelom skutku, ktorý má byť trestným činom.

Z hľadiska existencie dôvodnej obavy v zmysle podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. krajský súd poukazuje na povahu, závažnosť a okolnosti predmetnej trestnej činnosti, ktorej sa mal obvinený dopustiť. V neprospech obvineného pri posudzovaní uvedeného väzobného dôvodu svedčí aj jeho kriminálna minulosť. V odpise registra trestov má 3 záznamy, a to za rôznorodú trestnú činnosť. Naposledy bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 19.08.2021, sp. zn. 0T/68/2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 27.10.2021, sp. zn. 4To/91/2021 za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák., za ktorý mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov nepodmienečne, so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, z výkonu ktorého bol dňa 17.08.2022 podmiennečne prepustený so skúšobnou dobou 1 rok. Nemožno opomenúť ani skutočnosť, že trestným rozkazom Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 24.02.2021, sp. zn. 11T/16/2021 bol uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. zák., za ktorý mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, výkon ktorého mu bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 4 roky do 26.02.2025 s probačným dohľadom, zároveň mu bolo uložené obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov, povinnosť zamestnať sa alebo preukázateľne sa uchádzať o zamestnanie a taktiež prepadnutie vecí a ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou. Výkon tohto trestu odňatia slobody mu bol nariadený dňa 25.05.2023. Z ústrednej evidencie priestupkov zároveň vyplýva, že obvinený bol trikrát priestupkovo postihnutý. Preukázateľne tak má sklony k páchaniu protiprávneho konania. Uvedený záver je opodstatnený napriek tomu, že v prípade jedného odsúdenia sa na neho hľadí, ako keby nebol odsúdený, keďže v zmysle ustálenej súdnej praxe zahľadenie odsúdenia alebo zákonná fikcia, že sa na odsúdeného hľadí, ako by nebol odsúdený, nebráni súdu, aby pri hodnotení jeho osoby prizeral na skutočnosť, že v minulosti spáchal trestný čin, a z tejto skutočnosti potom následne vyvodil príslušné závery ohľadom jeho osoby, a to aj pokiaľ ide o vyššie konštatované sklony k páchaniu trestnej činnosti. Obvinenému síce bolo uložené ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou, avšak napriek tomu sa mal dopustiť trestnej činnosti následkom nekritickej konzumácie alkoholu. Uvedené skutočnosti preto vo svojom súhrne v súčasnom štádiu trestného konania plne odôvodňujú obavu v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., teda, že obvinený po prepustení z väzby na slobodu bude v trestnej činnosti pokračovať, a to najmä pod vplyvom alkoholu.

Sťažnostný súd sa stotožnil s rozhodnutím okresného súdu, keď tento neprijal písomný sľub obvineného a jeho väzbu nenahradil ani dohľadom probačného a mediačného úradníka nad jeho správaním, keďže tieto inštitúty v súčasnom štádiu trestného konania nie sú na nahradenie väzby dostatočné, a to jednak s ohľadom na povahu prejednávaného prípadu, berúc do úvahy charakter a okolnosti, za ktorých sa mal obvinený dopustiť trestnej činnosti, pričom ani prípadná kombinácia týchto inštitútov nezaručuje, že by obvinený v prípade prepustenia z väzby na slobodu v páchaní trestnej činnosti nepokračoval. Zároveň pri obvinenom ide o osobu, ktorá má za sebou kriminálnu minulosť, keďže sa opakovane dopúšťal rôznej úmyselnej trestnej činnosti a je evidentné, že doposiaľ uložené tresty nevedli k jeho náprave. Vzhľadom na uvedený záver o nemožnosti nahradenia väzby sa krajský súd ďalej nezaoberal možnosťou uloženia primeraných povinností a obmedzení obvinenému.

V rámci sťažnostných dôvodov tiež obvinený prostredníctvom obhajcu navrhol, aby krajský súd nahradil väzbu jeho písomným sľubom. O nahradení väzby uvedeným procesným inštitútom ale krajský súd nerozhodoval, pretože obhajca v mene svojho klienta nemôže podať písomný sľub, ale tento právny úkon môže urobiť len sám obvinený, teda úkon urobený obhajcom nespĺňa všetky formálne náležitosti, nakoľko absentuje podpis obvineného. Do času rozhodovania krajského súdu pritom uvedený nedostatok nebol odstránený.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por., nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Z uvedených dôvodov senát krajského súdu sťažnosť obvineného v súlade s citovaným ustanovením ako nedôvodnú zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.